

ILIE MĂDUȚA

**ALBASTRA PUTERE
A LIREI**

Facla

ILIE MĂDUȚA

ALBAȘTRA PUTERE
A LIREI

EDITURA FACLA
Timișoara, 1984

Lector: AL. JEBELEANU
Tehnoredactor: IOAN I. IANCU

Bun de tipar: 28.02.1984
Apărut: 1984
Coli de tipar: 2,33

Intreprinderea poligrafică „Crișana”
Oradea, str. Moscovei nr. 5
Comanda nr. 434/83

SOARELE

Aud soarele cum trece pe mare
de la răsărit la apus
cu foșnet uriaș, auriu,
cum viețuitoarele, frunzișul, valurile
se clatină bîntuite de-un fantastic magnet.
Aud soarele cum trece pe mare
cu o mască de aur,
cum își mută-n păduri
aura lui tragică,
cum sufletul mi-l umple
și mi-l cutremură
de sonorități
și ninsoarea luminii.

EXCURSIE LA VIDRA SAU PERENITATEA PATRIEI

Țin în palmă melcul
greu ca fierul.
De milioane de ani
stă-nfipt aci în piatra

muntelui.

Mîna mea arde pe melcul fabulos,
pe amintirea acelor ființe
ce-și purtau prin mări
solzii și răcnetul.

Țin melcul de piatră în pumn –
uriașă fosilă –

țin condensarea timpului.

Aburit sclipește-n sîngele meu
trăsnetul,

înviforat de înalte vedenii
mă simt orbit și cutreierat.

CIOCÎRLIA

Pasăre,

tu trăiești în cer,

în praful uluitor al luminii.

Lumină ești sprijinită

pe scara cîntecului tău,

duh al țarinii,

descojire-a ființei.

Ochii mei nu te mai zăresc

sus în vîrtejul de aur,

te simt doar în fierbintele val

ce cîmpul de alb îl inundă,

de alb întunecîndu-l.

Floare disperată a sufletului
surpată în cer,
în urgia lui aurie.

U R G I A

Sufletul meu e plin de urgia divină

Ion Heliade Rădulescu

Stînci locuite de corbi,
teii în floare – dangăt de clopot –
în vîntul amurgului,
urieşesc teritoriul.
Şi stelele – semeţii strălucite –
lunecînd în temutul albastru.
Plin de urgia divină e sufletul meu,
măturată de lumină e podeaua lumii.
Un deget translucid zgîndără rana mea
de argint,
o gură de aur înteteşte
văpaia adîncului.
Fiatra secolelor
semne netălmăcite îndură.
De-a lungul, de-a latul
bîntuie urgia de raze.

RĂSURA

Credeam că răsura s-a stins,
că petalele ei roz-albe
nu vor mai străluci sub vraja luminii.
Ci iat-o acum învăluind piatra
cu beteala ei pură.
Credeam că timpul este apus,
uitasem că singura eternitate
este curgerea lui ineluctabilă,
că rostul lui identic cu-al cercului
este aidoma șarpelui
ce-nghițindu-și coada
reînvie mereu.
Iată răsura înflorind
și promisiunea ținută.
Decorații sonore
împodobesc pieptul dealului.

PLOAIA

Drumețul care bate în geamul meu e ploaia.
Prin firele dese și lungi îi întrezăresc conturul,

fața lui se desprinde din aerul țesut de ceață.
Bate insistent, neîntrerupt
amintindu-mi de diluvii îndepărtate,
aducându-mi vești dintr-o lume misterioasă.
Este un musafir neobișnuit, straniu,
este un fel de ardere, deși trupul lui e doar apă,
mocnind pe acoperișe, murmurînd prin copaci
Stau cu fruntea lipită de geam,
cînd ostenit, cînd dintr-odată vesel,
îi descifrez mesajul frumos
și atunci deschid larg ușa,
deschid impetuos ferestrele,
salut pe acest drumeț răcoros, fraged
și duhul ploii pătrunde înverzindu-mi odaia.

OCHIUL

Ochiul meu e atent
la păpădiile ce mor,
la fluturii ce valea o-nvăluie
într-un vis scînteietor.

Ochiul meu adună mereu
cerc de copac lîngă cerc de copac,

acel strigăt năucitor
unde puterile zac.

Acel fulger, acel diamant
ce-nseamnă principiu și lege,
din sumbru polen, din cenușă
această exactitate alege.

Și-o ține sus printre culori
și sunete albastre ce curg:
eu văd soarele veșnic vuind
din răsărit și pînă-n amurg.

TUNETE

Soției mele Galea

De cinci ori a bubuit
destinul
în bulbii florilor
și temeliile casei.
S-a cutremurat acoperișul,
dar nu s-a prăbușit.
Raza ochiului
a sprijiniit cornișa,
mîna curată

a șters varul arzător de pe pereți.
Proaspăt lucește frontispiciul.
Cresc lujeri imenși
cu florile galbene, maiestoase
în mîlul vînat.
Nu cedează poezia
și ochiul se dilată
de frumusețea lucrurilor.

MUNTELE ALB

Lui Ștefan Aug. Doinaș

Eu pot să nu mai am
nici o speranță,
dar lîngă pragul negurilor, iată,
severă scînteiază spada ta
cu vîrful înspre turmele de balauri
ce clefăie infometate
neantul cel de jos.
Eu pot să nu mai am nici o speranță,
dar steaua neînduplecării tale
trece pe lungi tenebre de singurătate,
vîntul se poticnește în fregata ei
de argint,
se sfarmă neuitarea,
cleștii torturilor se frîng
gelos.

Ca muntele este prietenia,
un munte
viscolit de fulgerul alb.
Popoarele de păsări
imnuri înalță
cerești.

CHIAR AȘA

*Nulla dies sine lacrima**

Kierkegaard

De ce să gemi în fiecare zi
și să nu vrei să vezi
că florile sînt strălucitor colorate,
că numai blestematul grădinar
din gura morții a înflorit
un trandafir negru?
Știu, viața își înnoadă viperele
printre stîncării, pe albe grohotișuri
țesîndu-și și ele moleșeala lor aurie,
neauzitul lor descîntec,
dar cerul nu e o ghilotină albastră
și zborul porumbeilor nu-i totdeauna
o rafală de mitralieră.
De ce în fiecare zi un suspin

* *Nici o zi fără lacrimă.*

și o lacrimă
fără de care viața o vezi imposibilă?
Rîsul luminos
și mușcătura piersicii zemoase
de ce ar fi un păcat și-o jignire?
De ce mereu gîndul funest al morții
între jocurile mieilor pe cîmpuri?
Nu observi că și buturuga putredă
zămislește viață?
Stau printre miresmele nopții
și reginele florilor
și mă gîndesc la rotirea imperială a stelelor,
clipa lor e milioane de ani,
clipa mea este această clipită
în care omenescul meu gînd
își poate alunga măcar din cînd în cînd
spaima, zvîrcolirile și strigoii.

MĂRTURIA

Nu,
soarele meu nu răsare
printre doi sicomori,
de aceea nu-i voi cere lui Ra
să mă treacă în „Cîmpiile cu trestii”.
Soarele meu răsare peste stîncile dealului,

peste poiene cu vite roșcate,
cerul meu este binevoitor
de-o orbitoare puritate.
Zeii mei sînt doi fluturi albi
jucîndu-se-n zarea cireșului roșiatec.
Oh, merele surd se prăbușesc
pe piepturi de strămoși.
Liniștea e aproape o povară.
În sîngele meu nu foșnesc
nici marea, nici oazele enigmatice.
Eu sînt al acestei vetre de rouă,
al acestui spațiu de energii albastre
prin care mă simt etern.

LOCUL IUBIRII

Vișla am împlîntat-o pe munte.
Om al apelor nu sînt.
Văzduhul cu nori de argint
mă umple,
tunetul valului
și izul de alge
nu-s ale mele.
Întunericul mierlei
este raiul meu apropiat,
tremurul frunzelor

șesînd razele line
și zborul viespilor aurii.
Prispa aceasta de flori
n-am s-o încarc pe bărcile somnului,
pe zbuciumate mări.
Cîntînd mereu mi-o dărui
locului sfînt.

FEMIOS

Albastră e puterea lirei
Săgeata răzbunătorului vuieste sub bolți.
Cad peștorii norocului.
Pocnesc inimile sătule de umbră.
Vraîște-s florile pe vaiorul lirei.
Dar tu nu mă ucide, Ulise.
De la stele și vînt am deprins meșteșugul.
Am citit semnul morții în ochiul viperei cu corn
și am cîntat.
Sînt sfințit. Așadar nu mă ucide.
Printre peștorii zilei am trecut cu ochii închiși.
Un zeu stă deasupra mea.
Și pot să te iert și pe tine
așa cum stai în fața mea
cumplit și-mpodobit de sînge crăiesc.

DE CE SÎNT TRIST

De ce sunt trist
cînd aud un cîntec de dragoste,
cînd aud pe Nana Mouskouri
tînguind de pasărea ucisă,
murmurînd de soarta trandafirului
pierdut în valuri?
De ce sînt trist cînd pleacă
în lungi şiruri cocorii —
pe cîntec de chitară ei pleacă —
de ce cînd frunza se darmă
şi singuratecul nu-şi află
tihna aurie?
Pieptul meu se sfişie ca un nor
în care galopează calul şi călăreţul roşu.

ELEGIE

Trupurile de cocor ale fetelor
azi nu-mi mai fulgeră
pana lor argintie.

Cu ochii bătrâneții
văd numai pietre și turnuri grosolane,
cu ochii tinereții văd însă
trupurile de odinioară –
sprintare lujere
înebuinnd lumina.
Se deschid ochii mei de atunci
și mă farmecă
ireal și rece
amintirea
sub pleoapele de piatră.
În somn se ridică splendoarea
fetelor de altădată
și tînăr mă simt:
Vîntul vuieste în flori de cireș
și mîna se întinde tremurînd
spre aurul templelor,
spre bronzul clipelor scînteietoare.

AMINTIREA DRAGOSTEI

Posac stau cu degetele-n
barba sură-a furiei.
Străluce trupul tînăr
în viscolul memoriei.
Să-mi trag lințoliul
de marmoră
pe față.

INTEROGAȚIE

Ce-aș putea spune
despre aerul electrizat al primăverii,
despre bucuriile-noroaie
și tristețile scînteietoare
ce mă invadează?
Prea văd în brîndușa-nflorind
și-n mugurul podidit de lacrimi
dintele palid ce roade-n secret.
Argintiul norului ascunde
și mîhnirea furtunii.
Cupa mea de aur
amestecă spumele veninului negru.
Ce-aș putea spune despre contradicțiile primăverii?

ANOTIMP

Sînt zilele mele acestea,
zilele-ncețoșatului sfîrșit de februarie,
mă prigonesc în pămînt
bulbii brîndușelor și-ai ghiocelor

iarba tresărind îmi furnică pielea.
Sufletul meu neguros
se smulge și bate în scorbura viselor
scuturînd-vraiște-larvele și păianjenii.
Sînt zilele mele
cînd în gura mea suflă gura anotimpului
inexorabil,
mă simt și eu al pietrii ce scînteie,
al văii ce spumează,
împodobit de strălucirile naturii
ascunse,
sînt zguduit de semne, de trosniri, de treziri,
simt crescînd un copac verde
din fruntea mea lovită de fulger.

RECUNOSC

Eh, iată de-acum
primăvara,
îi recunosc sunetul
în pofida
ploii cîltoase
agățate prin pruni.
În ochiul avid de fereastră
păianjenul își durează
cetate.

Firava muscă s-a prins
cu-aripi tulburate
de soarele
ce încă zace-n pământ.
Zbîrnîie-n moale coşciug.
S-o desprind?
Pace căngilor
ce sfîrtecă viul
înyiind!
copacii scorburoşi de crime
şi noianul de flori.

ZI NOROASĂ

Umbră este vişinul
de neagra povară a norului.
Iar norul la rîndul său
se scaldă-n sărbătorească albastru
şi văzduhul fulgeră sub ochiul
de luptător al soarelui.
Dar soarele?
Este o pietricică-n orbita
galaxiei
care este un ochi mult mai adînc
în craniul universului.
Şi de aci gîndul meu se moleşeşte.

ȘERPII

Treceam prin pădure alene
de-un vis alb legănat,
ci din crengile-nalte deodată
șerpi lungi și solzoși mi-au picat
pe umeri, în plete –
spulber de solzi argintii.
Mut am rămas pe cărare.
Șerpii însă grăbiră zglobii
sub pietre și tufe de mure.
Mi-am scuturat ploaia solzilor
de pe veșminte, sărind.
Și sub pure crengi de smarald
o doină-ngînînd
m-am pierdut în înalta pădure.

ONTOLOGIE

Timpul curge,
dar ființa stă.
Eu mă năruir,
frunzele pălesc.

Zilele se-nghesuie una pe alta.
Sare joi în circa lui miercuri
și duminica le face pe toate pustii,
dar ea ființa, rămîne aceeași
în tremurișul aparențelor.
Cu gura ei pestriță aparența
numai pe mine mă înhață,
numai floarea o scutură,
numai lintița broaștelor o nimicește.
Dar bucuria adîncă și clară,
ființa
aidoma ideii de codru
stă-n miezul lucrurilor.
Pîndește.

V A R Ă

Trîmbița verii răsuna suav,
ci eu eram cu spatele spre vară,
în munți se resimțea botul de fiară
al ploilor și-al frigului hulpav.

Aripi de păsări albe tremurară,
ci-un galben alfabet paleoslav
mîncă din fila duhului bolnav
cum rătăcem pe la răscruci de ceară.

Trîmbița verii grea de claritate
nu a învins cu roșul ei fior
sufletul meu de noapte și păcate.

Acum în amintire iarăși sună,
dar sunetele line plîng și dor
sub cerul ce se-ntunecă-a furtună.

GÎZELE

Gîzele au încremenit smerite
sub brume, sub frunza dovlecilor galbeni,
un mărunt soare, un oftat de vînt
le-a înviat astăzi din nou.

O, strălucire a clipei singuratecă,
boare a unui vînt ce n-a uitat să sărute,
gîzele au înviat tremurîndu-și
aripile transparente-n funinginea zilei.

Adînc mister este focul, heracliteianul,
abis în care lucrurile se scufundă
pentru a urca din nou la cumpăna
ursitei, la ceasul metalic din flori.

Bucuroase gizele se urnesc în mierea suavă,
soarele de tot nu este uitat și nu le-a uitat,
chiar în toiul de noapte al gheții
speranța pe-un tărîm luminează.

PĂDUREA

Învelită-n frunze
liniștea doarme-n pădure.
Dar pașii mei
liniștea au trezit-o
și — guri speriate —
frunzele-acum flecăresc.
În lumina tîrzie
singur colindînd, meditînd,
delirînd.
Un vînt s-a pornit tăios
prin înaltele vîrfuri
și eu nu mai știu
cu liniștea oratorică pe urmele mele
din singurătatea galbenă
dacă mai vreau să ies.

SEPTEMBRIE

Cerul rănit
în halebardele plopilor.
Vîrtej auriu de cenușă
graurii cad
peste holde.
Inima se strînge-n
cămașa de brumă.
Reci porumbele
acre pe buze.
O mîină-n sus mai recheamă
zadarnic
marele suflu al fructelor.
Zeul clapon
risipește pe mlaștini
un grai subțiratec.

CÎMPIA

Nori purpurateci de toamnă,
mușchi scînteind
pe văile sterpe.

Cerul corupt de lumini
varsă vopsele străvechi
pe cîmpie.
Mîinile în ceară
sîngerează.
Pleoapele cad
peste stoluri de grauri,
Liniştea –
argint inefabil –
se cojeşte pe lucruri.

FINAL

Fragedă cetate de vis! Sigiliu al apunerilor!
Cerneluri adînci în zările zdrenţuite ale strugurilor.
La focul căminului încurînd vom strivi dorinţi pădureţe
în bătaia scurtă a unei speranţe de galben.
Nestatornic e pasul vîntului pe plaiul zgîrcit
al coliliei uscate, al brînduşilor cu zăcăminte de mov.
În curînd ceasul singurătăţii oacheş va bate lîngă
visul ghemuit cu peretele camerei tras peste zboruri.
Fragedă cetate a asalturilor şi înşelărilor
pătate de sîngele ruginit al ciutei noptatece.
Gaiţa ne batjocoreşte în ramul cu prune solzoase,
mierlele cu zbor repezit caută adăpost lîngă case şi
fumuri.

ZĂPADA

*Ascultați-o, nu cade chiar cu
desăvîrșire tăcut.*

William Stafford

Eu am auzit zăpada foșnind
în copaci și în frunze uscate,
pe spinarea ierbii, pe-acoperișe,
de sus din lumile îndepărtate.

Mult mi-a plăcut torsul ei ușor,
fulgii mari ca niște gene de îngeri,
cosmosu-ntreg respira și-mi părea
un vaiet de muzici și plîngeri.

Stam cu fața-n sus în visul drag
către albul iureș de-odinioară,
ascultați-o, zăpada nu cade tăcut
ci-n șoapte ce-adînc mă-nfioară,

MĂ ÎNTREB

Suferința mea fizică
îmi amintește brusc de Simina.
Atunci ridic ochii
înspre miliardele de stele
și mă umilesc.
Dar tot nu preget să-ntreb:
suferința inocentului
n-atîrnă de barba lui Dumnezeu
ca o băltoacă de sînge?

TÎNGUINDU-MĂ

Ca Merlin în turnul său de aer
brăzdat de zăbrelele frigului
eu nu mă văd,
vocea mea celestă nu este auzită
și stau îmbrobodit de reci confuzii
în această închisoare a vîntului,
bolnav de-o rostire
ce nu mă definește.

Ciocirlii se lovesc de peretele
transparent
și se prăbușesc înghețate.

FÎNTÎNA CU BALAUR

Stau în crucea nopții
în platoșă de sudori.
Miine e ziua sorocită.
Balaurul nu doarme-n fântină.
E treaz, viclean și așteaptă.
Iar fata zace legată-n iatac.
Doamne, sînt împăratul
și fata mea-i juruită.
Văd în ochii mei alaiul curtenilor
și netrebnicii-oșteni,
aud glasul gloatelor suspinînd
și-mi văd fata în alb pierită de frică.
Iar în fântină, colcăiala inelelor,
foșnetul solzilor
și grozavul horcăit.
Stau sub lapidariile nopții.
Fântîna sub deal răsfrînge
scrisul stelelor.

LOVITURA SORȚII

*Se năruie casa.
Ne cutremură ropotul ploii
de sînge
ce prăbușește palatul.*
Eschil

În auz
și pe pleoape
răpăie ploaia de sînge.
Acoperișul casei s-a prăbușit,
negura șuieră.
Tu ai rămas singur
cu însemnele furiei
și lanțul disperării.
Mestec în dinți mărul putred
și scuipe sîmburi de fier.

RĂTĂCIREA

El crezu că a auzit
lovitura
dată deasupra capului său.
Dar nu se-necau în mlaștini
decît giștele nopții

și nu se zbăteau decît peștii
în spații de var.
El crezu, prevenind
fierul șuierător
prin draperiile zilei,
prin moleculele de cristal
ale destinului său,
dar vîntul nu începuse în oase
și mîna necesității
nu scotocise-n mormînt.
Așteptarea gemea-n scripeți
și el credea – amărîtul –
că soarta și-ar fi mutat
urzeala neagră
și suveicile-i de lut și fier.

REAL

Să nu îndepărtăm acele doruri
ce-n noapte ne tot bîntuie cu zboruri
de liliaci sau turturele-aprinse.
Nu-s totdeauna suflete învinse
ori aparențe ce-n adînci oftaturi
ne fulguiesc cu șoapte și cu sfaturi,
nu-s ale amintirii creaturi
aceste mari, fantastice făpturi

cei năvălesc în vis și-n pământ lasă
cenușă scînteind, vâl de mireasă.
În palidele zori adesea-n suflet
se-amestecă un argintiu răsuflet
și stai privind plopii atinși de brumă
și-n filele caietelor o spumă
scînteietoare.
Tîmpla grea te doare.
Nu te ruga, descîntece nu cere,
cei ce au fost nu caută înviere
în somnul tău mărunț.
Ei vin așa și trec mereu. Ei sunt.

FRICA

Jur-împrejur
gardul cu spini
gata-i să-ți sfîșie fața.
În lăuntrul tău
plesnesc limbi de nămol,
flăcări negre
flămînde să-ți soarbă privirea
încă înamorată de lume.
Nu, nu ai știut primejdiile acestea
în tinerețea ta zvăpăiată,
n-ai bănuit teama aceasta ce te linge
și copleșește.

Putrezesc lichenii bătrâneții
la subțiori și pe umeri.
Un viscol negru îți încrucișează
încenușind-o cărarea.

SOLIA

Cavalerul fără față
– sans peur et sans reproche –
îmi bate la geamul
dinspre stele și mlaștină.
Adîncul nopții parcă-mi șușotește:
– Poți lăsa neterminată ultima ta poezie,
ultimele gânduri neprinse-n coperti.
Nu-i nici o pagubă.
La peste cincizeci de ani
ai avut timp berechet,
măsluitorule,
să fi pus cărămida de aur
la locul potrivit templului.
Ascultă vîntul.
Privește sub viziera mea:
vei întîlni doar stelele.
Numai jungherul de obsidian
este o certitudine
în teaca lui din piele de șarpe.
Fii gata.
Eu n-am nici o vină.

AVENTURA

Prin pădure,
prin umezeală și putregai,
apoi urcînd spre stînci
printre garofițe sălbatice.
Cînd să ajungă în piscul rîvnit
sub stejarul cu fluturi albaștri
simți mirosul ciudatei jivini,
înțelese duhoarea uriașului șarpe
și brusc i se înălbi părul.

UITAREA

Uitarea e albă ca arborii veștezi

Hart Crane

Putregaiul a cuprins
scorburile și prăbușitele trunchiuri,
mai lucește noaptea
doar recea lui fosforescență.
Trec bufniți cu filfiitul greoi
ce nu mai răscolesc amintirile –
frunze stinse sub reflexul de lună.

S-au șters chipurile din vîlvătaia
anilor tineri,
sentimentele coboară-n țărîna nopții.
Pădurile nu mai sunt
și nici vînturile
ce bubuiiau în coroanele stejarilor falnici.
Alb,
totul e alb.
Alb de putregai, alb de lună,
alb al uitării.

OMUL ȘI CÎINELE

Omul și cîinele
trec prin zăpadă
la capătul unui lanț.
Singurătatea omului
pe singurătatea cîinelui
se sprijină,
iar singurătatea cîinelui
înflorește pe vrăbii.
Trec așa
unul lîngă altul.
Viscolește ușor,
dar singurătatea amîndurora
aburește:
codru imens de pîine caldă.

GÎȘTELE SĂLBATICE

Nu mai aud zborul gîștelor sălbatice,
privesc în sus după privirea prietenului
și le descopăr șirul sub nori,
dar plîngerea lor celestă n-o mai aud
decît cu sufletul copilăriei.
Mă părăsesc simțurile,
puțin surd fals îmi răsună
trilul de aur al grangurelui în grădină.
Imperialul zbor al gîștelor
mut e acum pentru mine,
strigătele lor sînt suspendate în cerul memoriei,
dar marile lor aripi
vîjîie în visurile mele interioare,
n-au încetat să frămînte văzduhul.

PRIMA IMPRESIE A MĂRII

Dimineața am zvicnit spre fereastra înaltă a hotelului.
Zarea era ușor cețoasă.
Mi se spusese că fereastra dă-nspre faleză,

înspre suflul sărat al mării
și de fapt simțeam în nări ceva putred și verde,
dar nu pricepeam de ce nu se vede marea.
Vedeam doar un munte albastru
ce-mi reteza privirea,
nu puteam străbate întunecatul cristal
și dincolo știam că e marea.
Sufletul meu tremura ca un pai,
pînă ce colegul meu de cameră rîzînd
să-mi curme nedumerirea
mi-a spus înălțînd brațul:
– Muntele a c e s t a e marea!

SENZAȚIA

Am deseori în nări
neașteptat
mirosul suprafeței văii
la dulbină,
mirosul crud al frunzelor
și-al peștelui
cu mîna scos
de sub mustățile prelungi
ale arinilor.

Am deseori această senzație
fulgerătoare
de pietre și nămol
și sufletu-mi se umple de răcoare
întunecată
și simt copilăria cum pîlpîie
în cerul gurii.

ÎNȚELEG

Fragedul tîlc al lucrurilor
mă umple de întrebări melodioase.
Mormanul frunzelor îmi face loc
în galbenul fidel
și fără spaimă azi descifrez
pe burta limaxului vînăt și lucios
cum colindă
stelele și norii.

MICROPROCESOARE

Peste o sută de ani
puștiul blond
apăsînd pe butoane
va citi ceea ce noi astăzi
manipulăm greoi,
va rîde de primitivele noastre mijloace
de transport și comunicație
cum noi ne înduioșăm azi de tramvaiul cu cai.
Dar trebuie spus ceva
acestui prezumtiv și înfumurat urmaș al nostru:
noi am luminat sîmburele
tuturor acestor invenții
în care tu te lăfăiești.
Oricît vei călători de departe,
oricum vei citi de rapid,
nu vei simți mai intens decît mine
frumusețea bradului încărcat de lună,
după cum nici eu nu plîng de-o bucurie mai mare,
sau de-o durere mai mare
decît aceea care i-a cutremurat
pe Platon și Eschil.

SOLDATUL

Mi-e sufletul tatuat
de cruzimi și erori,
vântul șuieră prin nedumeririle mele,
bat noapte de noapte
drumurile pustiului,
oștean umil în armata faraonului
să-nvingem nu știu ce „popor blestemat”
locuind stîncile împurpuratului Sud.
Sunt learcă de sudoare și pulbere
și tatuajele mele zvîcnesc ca niște șerpi.
În lupta de la poala muntelui cu lei
n-am murit
și m-am văzut mărșăluind alături de cruciați
și de armatele lui Napoleon
și pe tancurile lui Montgomery,
fără rost prin deșerturile lumii,
năuc de întrebări și nedumeriri.

FRIZA ARCAȘILOR

Sunt unul dintre acei bărboși
cu arcul pe umeri,
ochii pieziși, identici cu-ai celorlalți,
călcînd îndesat cu pasul de elefant,
sau peste secole cu șenilele unui tanc.
Sunt din garda Nemuritorilor,
deși mîine voi cădea sfîrtecat
de coasele carelor de luptă
în molcoma adiere printre ciulinii-nfloriți.
Nimeni nu s-a gîndit
în singurătatea rece a mozaicului
să așeze în mîna mea un crin.

DIOSCURI LA MARATON

I-am văzut pe Castor și Pollux
luptînd alături de greci,
umăr la umăr,
fulgerîndu-le armura și coiful
cînd pe un flanc,
cînd pe un altul,

cînd în mijlocul icnetului
și-al vălmășelii.
N-aveau vreme grecii luptînd
să-i privească,
ci îi furau cu coada ochiului
în truda aceea uriașă.
Dar simțeau semizeii-ntre ei,
iar pe Olimp auzeau strigătul patriei
străluminînd.
Poezia lupta alături cu Înțelepciunea
căci
printre mulțimile fremătătoare
își ridică spada Socrate,
împungea cu lancea Eschil.

LUMINA

Pe deal lumina
legată cu-o basma
singerie
stă rîzînd între stînci
cu dinți lați și strălucitori –
de cal.

AVESALOM

Vreau pădurea,
copacii, fiarele, zburătoarele
și arcanele sale.
Uimit pornesc după un fluture-al stincilor
sau după o galbenă pasăre;
melcul fumuriu mă trage-n pământ,
ci părul noptos îmi șuieră-n aer,
tot mai mult se-mpletește
cu vîscul și iedera,
este tras prin iarba tăioasă.
Mă iau după ciuta luminînd
în poiana cu ronițe de aur,
mi se-nfășoară părul lung
în fagi și aluni,
brusc mă oprește stejarul
și iată-mă prins
eu cel ce voiam pădurea s-o prind,
ce voiam tainele ei să le vînez,
vînat eu însumi
și prigonit pe altarul frunzei devoratoare.

NEPOTRIVIRI

Straniu sună casetofonul amicului
prin trompeta lui Armstrong
lovind frunza verde-a pădurii,
anulînd clipocitul văii în ferigi și-n pietre.
Eu îi spuneam că am venit „sus”
pe valea cu mierle și păstrăvi
pentru a asculta tocmai liniștea
colorată de metafizica văii,
el îmi răspundea că nu există
un mixtum compositum mai reușit
decît vocea răgușită-a lui Armstrong
și țipătul găii pe deal.

Ah, mașina de cusut pe o masă de operație!
Am meditat deci la necazurile modernității
și umilit am părăsit totuși cortul năucitor,
insolit al sunetelor trompetei
urcînd spre mușchiul și răcoarea stîncii,
spre dealuri.

Umilit, zic, amărit de-a nu putea împăca
în sufletul meu
nebunia neagră-a strălucitoarei trompete
cu armonia severă a codrului
adîncit în tăcerea-i.

ÎN BAIE

Mă spăl pe ochi gîndindu-mă
cum odată pleoapele mele se vor cerni
prăbuşindu-se.

Îmi şterg urechile şi obrazii:
vor putrezi.

Cum vor sta aceste degete
reci albind

pe lîngă trupul în poziţie militară?

Spiritul scormoneşte-n oglindă

aşezîndu-şi hoitul caraghios

pe năsălii,

la răgălii.

La nervozitatea de ieri

adaug astăzi o nouă nervozitate,

straturi, straturi

ca zăpezile din an

şi mai an

la Polul Nord sau Antarctica

posomorîte.

SCORUȘELE

Doamne,
sînt asemenea scorușelor
arămii.
În vînt mă coc,
în ploaia lui noiembrie.
Tristețea și singurătatea
mă putrezesc,
mă frăgezesc.
Această noapte mohorîță
mă pregătește divinei mușcăături,
stingerii mele-n cristal.

MELANCOLIE

Covorul acesta înflorat,
scaunul mov, perdelele umbroase,
canapeaua, biblioteca și cărțile
precum și ceașca de porțelan
din care-mi sorb liniștit cafeaua,
toate acestea le voi părăsi într-o zi,

toate acestea vor îmbătrâni lent
ponosindu-se
fără spiritul meu și căldura mea
ce le animă.
Dar sub glie voi întâlni
rădăcinile florilor și-a ierburilor sălbatice
(covor invers)
și vrînd-nevrînd
aciuîndu-mă lîngă mișcarea semințelor
și-a larvelor luminoase
voi încerca să-mi făuresc
o comoditate nouă.

DISPARIȚIA NUMELUI

Neliniștit caut în volume
și-n dicționare
dacă numele meu n-a dispărut
cumva brusc.
Chinuit sînt ca faraonii egipteni
de dispariția numelui.
Peste noapte
el poate deveni neant,
nemaispunînd nimic,
sau nicicît pulberea
și cenușa călcate-n picioare.

De aceea sînt obosit
de numele meu licărind printre pietre
și deseori îngrijorat
mă trezesc din somn
cu revelația ghilotinei
că a pierit numele meu,
că a fost cel mult o vietate,
un fel de gînganie strivită în drum.

PÎRGHII ȘI SENTIMENTE

Ciudată mașinărie-i iubită:
unghiuri, măsele și clești
bine unse,
tapițate cu fibre și mușchi,
nu se văd.
Iar eu simt abstracțiunea
oaselor,
violența cotului cînd
din întîmplare își caută ocrotirea
la pieptul meu pămîntos.
Bine pus la punct
racul acesta al trupului
cară-n spinare o raniță de sentimente
și cutia de viteză a unor idei.

PEISAJ CU TAUR

O, Doamne,
sînt taurul în pustietatea
cîmpiei
priponit de un par.
Privesc cerul de un albastru ireal
și fioros,
ochiul meu se colorează
de porumbeii și ciorile
ce se învîrtejesc pe vînt,
tăcerea mi-apasă sîngele,
mugetul răsună îngropat în gîtlej.
Priponit de singurătatea mea
ascult linciurirea friguroasei zile,
ascult porumbul galben gemînd în larg.

REGRETUL

Mie nicicînd
nu mi s-a nimerit
floarea aruncată de sportivul
din stadioane.

Întotdeauna s-a năpustit
un altul răcnind.
Nici loc la vreun ospăț
n-am apucat
în hărmălaia comediilor
antice.
Singurătatea mi-a descântat sub arini
cu nesațiu,
m-a lovit în amurgul de purpură.

ÎNFRÎNGEREA

Întrezăresc pustiuri de gheață.
Tăcere.
Pulberi rotind în hăuri reci.
Dacă spiritul nemuritor nu există
atunci ce întemeiază versul și datoria?
Obosit de mecanica furnicilor
și de oamenii ce-și cară iluziile –
ouă de ceară.
Un an, zece ani, o mie!
Ce sînt aceste cuvinte
scrise într-o limbă necunoscută?
Ce sînt aceste temple
năruindu-și cenușa încet?
Fața neantului
fioroasă se-nalță în zare.

HERMES

Mă simt solidar
cu zeul răspîntiilor,
îl zăresc
în aura prafului zilnic,
în crucea drumurilor
cu turmele și neguțătorii
și neliniști aprinse.
Palid și visător
de culoarea mușetelului –
vîntul cu aripi la picior
mă alungă, –
sîngele nu-și taie
rostul adînc
în albia clipelor,
iar hîrțile scrise
adresate-s neantului.
La răspîntii sînt gata
să cerșesc înțelegere,
milă
și puțin răgaz,
dar zeul cu nuiava lui
mă prigonește.

TIMPUL

Cu mormăieli în mine
dihania timpului
rupe hălci de carne.
Nu țip.
Zadarnic baltagul
i-l potrivesc între coarne.
Mușcă-nainte
mormîntul nepăsător.
Ce-mi mai rămîne
desfrunzit de-amintiri?
Conștiința că mor
și cu mine moare
și strălucirea Orionului.
De-aș muri în picioare?

ANOTIMP

Greu mai întoarcem spre vară
cenușa zidită în noi,
grangurele-n prun singuratec
milă cerșește la ploi.

Eu tăvălit în speranța
sălciilor duelînd pe vînt,
m-aplec către gasteropode
fantastic țărîna arînd.

Ploaia și ceața în creștet,
pe chivăre sure de melci,
grei în cărare bujorii
faima și-o surpă betegi.

Mai birui-vom vreodată
sila ce urcă în noi?
Soarele încă-i departe,
cerul o rană de ploi.

NĂLUCA

Există un duh al florilor
ce țîșnește plutind pe păduri
și-ți pune funia de miresme
în gît.

Un ochi de venin
te urmărește,
un rîs mut te înhață
tîrîndu-te-n fundul mlaștinii.

Vai, celor ce văd în flori
dantura de aur gata să muște.
Nervii lor sînt ferestre
portocalii,
sînt uși deschise
pe unde-și vor arunca
strigătele și torțele
florile ucigașe.

CLEȘTII

Cleștii aceia enormi
i-aud frecîndu-se-n întuneric,
parcă-naintea mea,
parcă-ndărătul meu,
între pereții înalți de stîncă.
Hîrșiiții lor se mărește,
nu știu ce drum să apuc.
Demult am pierdut
vîscul luminînd
pe creștetul muntelui.

ÎNFLORIREA FULGERULUI

Întii pe capul viperei –
misterioasă hieroglifă neagră,
biruitorul sclipăt argintiu.
Apoi deasupra vinetelor stînci
în norul greu,
vultur în flăcări,
floare ce țivlește alb,
lacrimă-a zeului care orbește.
Tunetul întoarce-n rădăcini
puterea înflorită-n stele.

AFRODITA

Și de pe mers s-a dat de gol zeița.
Luciul de trandafir al gîtului
și părul auriu, înmiresmat,
aprinse-o clipă aerul.
A fost destul ca visul
poeților
să stea pe-aproape
cu faclele de crini
și marmorele au și prins să cînte
sub dalta praxiteliană.
Căci de pe mers s-a dat de gol zeița.

SUFERIND DE ROSTUL CUVÎNTULUI

Nu-mi sînt de ajuns zurgăii de-argint
ai cuvintelor,
nici catifeaua leneșă
a poeziei.

Eu mă izbesc în drumul meu de un mort
învelit în frunzele toamnei,
mă izbesc de un alter ego,
obrazul lui brăzdat de cenușă dură,
de stalactite și stalagmite –
stînd cu mîna întinsă
în singurătatea ploii.

Urăsc prin urmare, gargariseala roză,
lichidul parfumat al cuvintelor,
urăsc mofturile criticilor în brațe
cu femeia lor de alcool
mugind de instinctele gloriei.

În drumul meu e un mort,
în țărîna mea milos și moale
fulgeru-și așterne mînia.

Sînt însetat de omul cu duh luminos,
însetat de un sacru strigăt
mîntuind zariști pe munți.

S U M A R

Soarele / 3
Excursie la Vidra sau perenitatea patriei / 3
Ciocîrlia / 4
Urgia / 5
Răsura / 6
Ploaia / 6
Ochiul / 7
Tunete / 8
Muntele alb / 9
Chiar așa / 10
Mărturia / 11
Locul iubirii / 12
Femios / 13
De ce sînt trist / 14
Elegie / 14
Amintirea dragostei / 15
Interogație / 16
Anotimp / 16
Recunosc / 17
Zi noroasă / 18
Șerpii / 19
Ontologie / 19
Vară / 20
Gizele / 21
Pădurea / 22
Septembrie / 23
Cîmpia / 23
Final / 24
Zăpada / 25
Mă întreb / 26
Tînguindu-mă / 26
Fintîna cu balaur / 27
Lovitura sorții / 28
Rătăcirea / 28
Real / 29
Frica / 30
Solia / 31

Aventura / 32
Uitarea / 32
Omul și cîinele / 33
Giștele sălbatice / 34
Prima impresie a mării / 34
Senzația / 35
Înțeleg / 36
Microprocesoare / 37
Soldatul / 38
Friza Arcașilor / 39
Dioscurii la Maraton / 39
Lumina / 40
Avesalom / 41
Nepotriviri / 42
În baie / 43
Scorușele / 44
Melancolie / 44
Dispariția numelui / 45
Pirghii și sentimente / 46
Peisaj cu taur / 47
Regretul / 47
Înfrîngerea / 48
Hermes / 49
Timpul / 50
Anotimp / 50
Năluca / 51
Cleștii / 52
Înflorirea fulgerului / 53
Afrodita / 53
Suferind de rostul cuvîntului / 54

EDITURA FACLA

Lei 6,50